

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni za četr leta eno krono; za člane zvezinj zadruž po tri krone na leto. — Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Gene inseratom po 30 h od enostopne petit - vrste za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 27. decembra 1910.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske " " 15.648

Vsebina: Kakšne dohodke imajo v naši državi posamezni stanovi? Državni zaklad za pospeševanje stavb za mala stanovanja. Avstro-ogrška banka in zadružništvo. Pregled o premovanjih goveje živine. Vestnik Zadružne Zveze. Zadružni pregled Gospodarske drobtine. Občni zbori. Bilance. Pregled poslovanja hranilnic in posojilnic.

Kakšne dohodke imajo v naši državi posamezni stanovi?

V naši državi se menda še ni nikoli toliko debatiralo in pisalo o draginji kakor letos. To vprašanje je pa tudi zelo zapeljivo za različne ljudi, ki z večjo ali manjšo pravico čutijo v sebi poklic za ljudskega osrečevalca. Zato bi bilo zaujmivo zvedeti, kako veliki so dohodki, ki jih imajo pri nas posamezni stanovi.

Uradna statistika, ki služi za podlago tej razpravi, se nanaša samo na one osebe, ki imajo višje dohodke nego 1200 kron na leto. Takih oseb je v Avstriji 1,861.854 in znašajo njih skupni dohodki 2.673.850.000 kron.

Pri teh dohodkih je izmed 7.644.329 oseb kmetijskega prebivalstva udeleženih 67.008 s skupnimi dohodki 221.350.000 kron. Na kmetijsko prebivalstvo odpade torej od celokupnih dohodkov vsega prebivalstva najmanjši odstotek, t. j. 8·28% napram vsem drugim stanovom, dočim znašajo dohodki od poslopij 10·37%, od samostojnih obrtnih in industrijskih podjetij 28·72%, od služb in plač 34·29 odstotkov, od kapitalov in

rent 16·16 odstotkov in samo dohodki od podpor za razne upokojene državne in dvorne nastavljenice so manjši kakor dohodki pri kmetijskem stanu, namreč 2·18 odstotkov od celokupnih dohodkov.

Od vseh, ki delujejo v kmetijstvu in imajo višje dohodke nego 1200 kron, je 57.796 samostojnih gospodarjev dočim znaša število takih uslužbencev, 9212. Glede samostojnih gospodarjev je pripomniti, da jih ima 13.251 dohodke samo v znesku 1200 kron, med tem ko znašajo dohodki nastavljenice povprečno 2600 kron, uslužbencev pa povprečno 1500 kron. Ostalih 44.545 samostojnih kmečkih gospodarjev ima sicer višje dohodke nego 1200 kron, vendar pa ne znaša višina povprečnih dohodkov teh oseb več kakor 3300 kron. Pripomniti je treba, da ima 853 zadnje imenovanih kmečkih posestnikov s svojimi 102 uradniki svoje bivališče na Dunaju in da torej za odmero davka tu napovedo svoje dohodke, ki znašajo 18.340.000 kron.

Iz teh podatkov je razvidno, da pride kmetski stan na deželi, v kolikor ima sploh davku podvržene dohodke, v najnižjo vrsto,

kar dokazuje zadostno, v kako slabih razmerah živi večji del naših kmetskih posetnikov.

Z rudarstvom se peča v naši državi poleg delavcev, ki imajo sicer dnevno plačo, katera pa pri mnogih znaša nad 1200 kron na leto, 240 samostojnih podjetnikov z letnimi dohodki 8,960.000 kron, dalje 2009 višjih uradnikov z dohodki 8,900.000 kron in 5766 pomožnih uradnikov z letnimi dohodki 9,060.000 kron. V celoti se bavi torej z rudarstvom 8015 oseb, ki imajo višje dohodke nego 1200 kron, in katerih skupni dohodki znašajo 26,920.000 kron. Omeniti je treba, da v tem številu niso vštete osebe, ki se bavijo s pridobivanjem kamenega olja, nafte, mineralnih voda in soli. Povprečni letni dohodek rudarsvenih podjetnikov znaša 31.700 kron, znesek, ki ga niti v približno enaki višini ne zapazimo pri nobenem drugem poklicu. Povprečni dohodki uradnikov in višjih nastavljenec znašajo tu po računih davčne odmeritve 3900 kron, dohodki pomožnih uradnikov 1500 kron. Pri tem je zopet treba pripomniti, da ima od 240 rudarsvenih podjetnikov z 54 uradniki svoje bivališče na Dunaju, in tu napovedo 2,480.000 kron letnih dohodkov.

Od oseb, ki se bavijo z obrtnijo in industrijo, jih ima 262.782 višje dohodke nego 1200 kron. Toda največji del teh oseb vleče svoje dohodke le v višini med 1200 do 2400 kron. Celokupni dohodki teh oseb, ki imajo dohodke nad 1200 kron, znašajo letno po njih lastni napovedi 765,370.000 kron; povprečni dohodki samostojnih podjetnikov znašajo 3700 kron, uradnikov 3500 kron in nižjih pomožnih uradnikov 1700 kron. Tudi pri tej panogi je treba opozarjati, da ima 91.471 oseb izmed obrtnikov in industrijecev svoje bivališče na Dunaju in da tu po njihovih napovedbah razpolagajo z letnimi dohodki 285,320.000 K.

S trgovino se bavi v Avstriji 99.398 oseb, katerih dohodki znašajo več nego 1200

kron in znašajo njihovi celokupni dohodki po podatkih katastra o osebnih dohodninskih davkih 333,970.000 kron. Na posameznega samostojnega podjetnika odpade povprečno 3700 kron, torej slično kakor pri obrtniji in industriji, med tem ko je povprečni dohodek uradnikov in nastavljenec nižji in znaša samo 1700, oziroma 1300 kron. Tudi od tega poklica stanuje na Dunaju veliko število oseb, ki imajo letnih dohodkov nad 1200 kron, namreč 21.405 samostojnih podjetnikov s skupnimi dohodki 103,260.000 kron, dalje 7018 uradnikov s skupnimi dohodki 20,910.000 kron in poleg tega še 6539 pomožnih uradnikov s skupnimi dohodki 12,539.000 kron.

Pri prometu, kakor pri železnicah, električnih železnicah, pri paroplovstvu in drugih podjetjih za prevažanje ljudij in blaga, nahajamo 47.900 oseb, in sicer 7542 podjetnikov, 21.176 uradnikov in 19.292 pomožnih uradnikov, ki imajo več nego 1200 kron dohodkov. Celokupni dohodki teh oseb znašajo 130,720.000 kron in se ti dohodki porazdele, če ne upoštevamo državnih železnic, na 319 samostojnih podjetnikov s povprečno 5480 kron letnih dohodkov, dokim je povprečni dohodek drugih tu imenovanih oseb na leto 3600 kron.

Pri denarnih, kreditnih in zavarovalnih zavodih dobimo 1361 podjetnikov, 12.472 uradnikov in 2167 pomožnih močij. Teh 16.000 oseb ima skupaj 98,950.000 kron letnih dohodkov. Večji del v teh zavodih nastavljenih uradnikov ima 3600 do 7200 kron letnih dohodkov, 718 jih ima dohodke po 12.000 in 464 višjih uradnikov nad 12.000 kron na leto. Letni dohodki 1361 podjetnikov znašajo 34,869.000 kron. Od teh podjetnikov jih pa zopet 697 z 6967 uradniki prebiva na Dunaju in priznavajo sami skupnih dohodkov v znesku 58,160.000 kron.

Pri pridobitnih zavodih, ki se pečajo s poukom, oskrbovanjem bolnikov

prirejanjem zabav in s tem, da jemljejo v zakup davke, nahajamo 1482 oseb, med njimi 857 podjetnikov, 386 uradnikov in 239 pomožnih močij, ki so priznali dohodkov nad 1200 kron. Dohodkov nad 1300 kron jih ima 121, od 2400 do 3600 kron 164, od 7200 do 12.000 kron 49. Nadaljnih 242 ima dohodke od 1200 do 2400 kron. Od 1482 tu naštetih oseb jih pa zopet stanuje 506 na Dunaju, ki priznavajo skupaj 1,950.000 kron letnih dohodkov.

V javnih službah nastavljeni osebe (izvzemši častnike stoječe vojske) imajo povprečno vsaka po 3500 kron letnih dohodkov. V teh službah je 130.680 ljudij nastavljenih in sicer v dvorni službi 2148 oseb z 8,370.000 kronami, pri vojaštvu 7660 oseb z 27,680.000 kronami, v civilnih državnih in zakladnih službah 63.222 oseb z 215.200.000 kronami, v avtonomnih službah 42.772 oseb z 110.400.000 kronami in v cerkveni službi 14.858 oseb z 43.900.000 kronami skupnih dohodkov na leto. Od teh uradnikov in nastavljencev, ki imajo nad 1200 kron letnih dohodkov, jih pa zopet odpade 54.359 na Dunaj in izkazujejo tu skupnih dohodkov 197.750.000 kron.

V zasebnih učilnicah deluje 2358 oseb z višjimi dohodki nego 1200 kron na leto, in sicer so med njimi 1004 samostojni podjetniki in 1354 uradnikov. Tu je povprečni dohodek uradnikov višji nego podjetnikov. Skupni dohodki teh oseb znašajo namreč 5,470.000 kron, pri čemur se po kaže, da imajo podjetniki povprečno 2000 kron letnih dohodkov, nastavljeni in pomožne moči pa 2800, oziroma 2500 kron. Na Dunaj odpade tu 981 oseb z 2,430.000 kron letnimi dohodki.

V sanitetnih službah nahajamo 9452 oseb, od katerih je 9204 označenih kot zdravniki in 248 kot živinozdravniki, ki imajo vsi več kot 1200 kron letnih dohodkov. Od 9204 zdravnikov jih je 4458

samostojnih zdravnikov, ki izkazujejo povprečno 3600 kron letnih dohodkov. Med njimi jih je 150 uvrščenih v dohodninski razred s samo 1200 kronami. Celokupni dohodki zdravnikov in živinozdravnikov znašajo 30,770.000 kron. Kar se tiče živinozdravnikov, jih odpade največ v razred s 1200 kron letnih dohodkov. Dalje je tu omeniti še 20.000 babic in 400 kovačev, izmed katerih jih pa ima le 254 več kakor 1200 kron letnih dohodkov. Tudi pri tem stanu je treba zopet pripomniti, da jih 1349 prebiva na Dunaju z letnimi dohodki 8,650.000 kron.

Odvetnikov in notarjev in njihovih uslužbencev z letnimi dohodki nad 1200 kron so našeli 4910, ki so vsi skupaj priznali dohodkov 45.880.000 kron. Le 170 je bilo med njimi takih, ki so imeli samo po 1200 kron letnih dohodkov, dočim jih ima večina nad 7200 kron letnih dohodkov. Skoraj dve petini, t. j. 1980 jih stanuje na Dunaju z letnimi dohodki nad 15,270.000 kron.

Z umetnostjo in znanostjo se peča v Avstriji 3679 oseb, med njimi 1285 samostojnih podjetnikov in 2394 višjih nastavljencev, od katerih ima vsakdo nad 1200 kron dohodkov. Celokupni njihovi dohodki znašajo 13,090.000 kron, t. j. povprečno dohodek 3700 kron za samostojne podjetnike in 3500 kron za nastavljence. Na Dunaju jih prebiva 1936 z 8,330.000 kron napovedanih dohodkov.

V osebnih zasebnih službah je nastavljenih 4251 oseb, za katere se je dognalo, da imajo povprečno 3000 kron dohodkov. Celokupni dohodki teh oseb, ki imajo nad 1200 kron letnih dohodkov, znašajo 9,230.000 kron, toda od tega zneska je bilo zopet od 1915 oseb priznanih 4,390.000 kron na Dunaju.

Poleg teh poklicev je omeniti še one, katerih letni dohodki obstoje iz rent, ki jih dobivajo ali na podlagi prejšnje službe

kot pokojnino ali pa kot takozvano premožensko rento. Število penzionistov iz dvornih, vojaških, civilnih, državnih in zakladnih služb, dalje iz cerkvenih, avtonomnih, železniških in zasebnih služb, ki dobivajo 1200 kron presegajočo rento, znaša 50.575. Te osebe imajo skupaj dohodkov 195,110.000 kron, tako da znaša povprečno renta za bivše dvorne in državne uslužbence 4400 kron. Izmed njih jih prebiva 8274 na Dunaju, kjer so priznali 40,480.000 kron letnih dohodkov.

Izmed onih, ki vlečejo takozvane premoženske rente, je 38.128 oseb takih, ki imajo več nego 1200 kron na leto dohodkov, celokupni njihovi dohodki pa znašajo 220,750.000 kron, tako da odpade povprečno na vsakega renta v znesku 5600 kron. Samo na Dunaju prebiva 12.150 takih oseb, ki so priznale 103,360.000 kron letnih dohodkov.

Slednjič je imenovati še neko, čeprav majhno vrsto ljudij, onih namreč, ki dobivajo na leto več nego 1200 kron podpore. Takih oseb je 771 in imajo skupno 1,660.000 kron dohodkov, tako da znaša renta pri njih povprečno 2100 kron.

Ako primerjamo te številke, katere so sestavljene po uradnih podatkih, potem se vidi, kako majhni so dohodki, katere ima kmet, v primeri z dohodki drugih stanov.

Državni zaklad za pospeševanje stavb za mala stanovanja.

Poslanska zbornica je dala po dolgem času vzgled, kako bi mogla uspešno delovati za vse prebivalstvo države, ako bi v nji zavladale razmere, ki bi omogočevale mirno delo. Odobrila je brez predolgega odlašanja zakon, s katerim se ima deloma odpomoči sedanji ogromni draginji in velikemu pomanjkanju malih stanovanj, bodisi v velikih mestih in industrijskih krajih,

kakor tudi na kmetih. Tedaj zakon, ki se dotika ene izmed najbolj občutnih potreb prebivalstva v sedanji dobi, zakon, katerega je mogoče sprejeti z odkritosrčnim priznanjem.

Zakon ima predvsem namen doseči, da bi stanovanjske domove gradili okraji, občine in stavbinske zadruge in sicer tudi tedaj, če bi jim bil na razpolago v to svrhu le neznaten lastni kapital.

Po tej zakonski predlogi, katero je dne 21. decembra t. l. odobrila tudi gospodska zbornica, se osnuje poseben zaklad, s katerim se zavarujejo stavbam za mala stanovanja druge hipoteke in obresti od njih, torej taka posojila, katerih sedaj v večini ni bilo mogoče dobiti ali le z največjo težavo in pod trdimi pogoji. Poleg tega bo mogel seveda ta zaklad dovoljevati tudi prve hipoteke.

Zaklad bode urejen tako, da vloži vanj država v letih 1911 in 1912 K 1,500.000, 1913 K 1,300.000, 1914 K 1,500.000, 1915 K 2,200.000, v letih 1916, 1917 in 1918 po K 2,500.000, v naslednjih dveh letih po K 3,500.000 in leta 1921 pa K 4,000.000. V celoti torej bo dobil ta zaklad do konca leta 1921 od države K 25,000.000. Ta denar je odločen za posojila.

Poleg tega je vlada opravičena prevzeti poroštva do K 200,000.000 za druge hipoteke, torej zavarovati odplačila in obrestovanje drugih hipotek do večje, nego ravnokar navedene svote.

Zaklad bo upravljal poseben osrednji stanovanjski svet, kateri se sestavi v ministrstvu za javna dela. Njemu v pomoč se osnujejo po posameznih občinah krajevni stanovanjski odseki, katerih naloga bo, podajati osrednjemu svetu svoje mnenje o vloženih prošnjah in predlagati mu, ali se ima dovoliti podjetniškim stanovanjskim zadrugam ali samoupravnim korporacijam iz zaklada posojilo, oziroma poroštvo ali ne.

Pravico, prositi za posojilo ali vsaj za poroštvo, bodo imela vsaka stavbinska zadruga, občina ali okraj, kateri izkaže za stavbo malih stanovanj glavnico, znašajočo vsaj 10 % od svote, ki je potrebna za zgradbo kakega poslopja. Za malo stanovanje se smatra tako, katerega stanovanjski prostori (skupaj s kuhinjo) ne presegajo 80 m² površine (ena ali dve sobi in kuhinja). Stanovanja morejo biti manjša, ne pa večja, če naj bodo deležna koristij državnega stanovanjskega zaklada. Pri tem je dovoljeno, da se poleg malih stanovanj more po potrebi prizidati tudi kakšno večje stanovanje ali trgovsko skladišče in podobno. Toda ti prostori ne bodo deležni koristij, ki jih nudi stanovanjski zaklad.

Da bi mogel zaklad rasti z lastnimi sredstvi, so mu v nekih določenih mejah dovoljene tudi transakcije, na pr. nakup hiš za mala stanovanja in podobno. Vse, kar se na ta način pridobi, se mora zopet obrniti le za namen zaklada samega, tedaj na korist staviteljev.

Na podlagi državnega poroštva bodo uživale tudi obveznice zaklada za zgradbo malih stanovanj pupilarno varnost, t. j. hranilnice, posojilnice, deželne banke, zavarovalni zavodi itd. bodo upravičeni dovoljevati posojila do 90 % stavbnih stroškov proti zmernim obrestim, ker jim bo ravno država porokovala. Ko bode stavba dovršena, preskrbi se 50 % kakor običajno kot amortizačno posojilo. Zaklad za napravo cenenih stanovanj porokuje potem popolnoma za ostalih 40 %, kateri ostanejo vknjiženi na drugem mestu. Če bode tedaj kakšna stavbinska zadruga imela lastnega kapitala 10.000 K, bode mogla zgraditi stavb v vrednosti za 100.000 K. Taka stanovanja se bodo gradila za delavce in male uradnike. Pri domu pa morejo biti lope, hlev in malo zemljišča za delavca, stanujočega na deželi, ki ima pri svoji hiši kos zemlje. Najnižji sloji prebivalstva, ki trpe vsled

pomanjkanja stanovanj, bodo ta zakon sprejeli gotovo z veliko zahvalnostjo.

Sedaj je na naših občinah in stavbinskih zadrugah, da skušajo kar največ se okoristiti iz tega osnovanega državnega zaklada, v prospeh svojega prebivalstva in torej tudi v svoj lastni prospех.

Avstro-ogrska banka in zadružništvo.

Pri prvem branju vladne predloge o podaljšanju privilegija avstro-ogrske banke v poslanski zbornici dne 9. decembra t. l. so nekateri govorniki, osobito poslanec dr. vitez Wittek, povdarjali, da v novem bančnem štatutu ni preskrbljeno za rešitev vprašanja, kako naj bi se manjšim trgovskim krogom in zlasti zadrugam omogočila lajša in večja uporaba banke. Pri tem se je opozarjalo na vladno predlogo o ustanovitvi avstrijske osrednje zadružne blagajne, ki je bila državnemu zboru predložena pred štirimi leti.

Isto je povdarjal v svojem govoru tudi poslanec dr. Korošec.

Finančni minister Bilinski je izvajal o tem predmetu:

„Poslanec dr. vit. Wittek, ki je obenem načelnik tistega odseka, kateremu se ima predloga odkazati, se je dotaknil v svojem govoru važnega vprašanja, namreč razmerja avstro-ogrske banke do zadružništva. Minister more zagotoviti, da se tako vlada kakor tudi uprava banke dobro zavedati velikega pomena, ki ga ima zadružništvo, in dolžnostij, ki jih ima banka do zadružništva.“

Ako vkljub temu želje zadrug po ureditvi kreditnega vprašanja pri banki še niso dospele tako daleč, kakor bi bilo želeti s stališča naravnega gospodarstva, ni temu toliko kriva stvar sama kolikor način organizacije. Banka ne more kot notna banka iti preko dolžnostij, ki jih ima po svojih

pravilih, da sme namreč sprejemati le menice, ki nosijo dva znana, dobra podpisa. Ne more sicer trditi, da bi podpisi zadrug kot takih ne bili dobri. Seveda se dobijo tudi manj dobre zadruge, večina njih pa je dobra in podpisi zadrug kot taki so tudi dobri. Banka pa mora zahtevati tri podpise, ali vsaj dva, in iz tega je nastal pravzaprav teoretičen, toda tudi praktičen prepir med zadrugami in banko. Bančna uprava zavzema namreč stališče, da zadružna kot celota predstavlja vse zadružnike, da torej podpis enega izmed članov ne šteje kot poseben podpis, ker ravno zadružna združuje v sebi vse podpise. To se pravi, banka mora v splošnem zahtevati, da se dā poleg podpisa zadruge vsaj še en dober podpis kakega nečlana. Sicer se lahko napravijo izjeme; posamezen član je morda financijelno posebno dobro podprt in potem seveda zadostuje tak podpis; toda večina zadružnikov, ki pripadajo naravno manj premožnim stanovom, pa s posameznimi podpisi ne morejo dajati še drugega podpisa. Od tod ta prepir.

Ogri so l. 1880. to vprašanje rešili ugodno; za drugi podpis so se preskrbeli tako, da so ustanovili državno osrednjo kreditno zadružno, ki omogočuje, nuditi zadružnam kredit v velikem obsegu. Mi pa, žal, v tem pogledu še nismo tako daleč. Prejšnja vlada je pred nekaj leti predložila zbornici predloga o ustanovitvi osrednje kreditne zadružne. Dasi je bila ta predloga dobro utemeljena, dasi je gospodarski pomen in korist takega zavoda jasen, navzlic temu ni bilo vsled različnih političnih ozirov iz te predloge nič. Sicer je razumljivo, da morejo nastati razni politični pomisleki. V gospodarskem, kakor v vsakem drugem oziru smo pač močno federalistično organizovani in tudi naše zadružništvo je organizovano po deželah.

Ne ostane torej nič drugega kakor osnovati ali veliko osrednjo kreditno zadružno ali pa osrednje zadružne banke za

posamezna večja deželna okrožja. Prve sploh nimamo, druge pa le v majhnem obsegu V Galiciji, kjer je zadružništvo močno razvito, so n. pr. napravili osrednjo zadružno blagajno na akcije. Ta sicer eksistira, vendar pa nima velikega vpliva, da bi mogla zadružništvo napram banki resnično zastopati.

To je vzrok, zakaj zadružništvo še ne zavzema v avstro-ogrski banki onega mesta, ki bi mu pristojalo, in zato mislim, da je umestno, skušati odpraviti ovire, ki so na potu ustanovitvi centralne kreditne zadružne blagajne, in odstraniti te težkoče, da se slednjič vendar enkrat osnuje velik zavod, ki bo za vse zadruge naše države lahko preskrboval drugi podpis za banko.

Potem bo najcenejši kredit, ki ga imamo v Avstriji, na razpolago zadrugam in po njih prav malim in izvanredno mnogoštevilnim strankam."

Pregled o premovanjih goveje živine, ki jih je priredil deželni zbor kranjski sporazumno s c. kr. kmetijsko družbo v Ljubljani v tekočem letu in sicer:

Na Vrhniku dne 10. oktobra 1910.

V Boh. Bistrici dne 18. oktobra 1910.

V Šmartnem pri Litiji dne 24. novembra 1910.

V Št. Petru na Krasu dne 26. novembra 1910 in

V Ribnici dne 28. novembra 1910.

K premovanju se je prignalo in sicer:

Na Vrhniku 11 bikov, 40 krav, 45 junic, skupaj 96 glav; v Boh. Bistrici 11 bikov, 54 krav, 42 junic, skupaj 107 glav; v Šmartnem 10 bikov, 31 krav, 20 junic, skupaj 61 glav; v Št. Petru 14 bikov, 71 krav, 25 junic, skupaj 110 glav; v Ribnici 17 bikov, 94 krav, 54 junic, skupaj 165 glav. Skupaj 63 bikov, 290 krav, 186 junic, skupaj torej 539 glav.

Pri premovanju se je razdelilo premij in sicer:

Na Vrhniki 305 K za bike, 350 K za krave, 235 K za junice, 55 K kot pot. darila; v Boh. Bistrici 60 K za bike, 180 K za krave, 145 K za junice, 15 K kot pot. darilo; v Šmartnem 230 K za bike, 200 K za krave, 140 K za junice; v Št. Petru 230 K za bike, 270 K za krave, 160 K za junice; v Ribnici 350 K za bike, 320 K za krave, 240 K za junice, 20 K kot pot. darila. Skupaj torej 1175 K za bike, 1320 K za krave, 920 K za junice, 90 K kot pot. darilo.

Premije za bike so prejeli in sicer:

Na Vrhniki: Živinorejska zadruga v Horjulu 70 K, Suhadolnik Franc v Borovnici 50 K, Istenič Franc in Maček Franc, oba iz Logatca po 40 K, Benčan Jernej v Planini, dve po 30 K, Smuk Janez v Bevkah 25 K in Mušič Janez na Blatni Brezovici 20 K.

V Boh. Bistrici: Korošec Franc v Boh. Česnjici 25 K, Zupanc Franc na Koprivniku 20 K in Arh Anton iz Savice 15 K.

V Šmartnem pri Litiji: Oskrbništvo graščine barona Apfaltrern, Grmače 50 K, Kotar Alojzij v Kostrevnici 40 K, Rozina Andrej v Puštarh 30 K, Žust Alojzij v Štangah in Planinšek Anton v Zavrsniku po 25 K, Tomažič Anton v Jablanici, Rozina Miha v Leskovcu in Sušnik Anton v Kostrevnici po 20 K.

V Št. Petru na Krasu: Kaluža Josip v Dol. Košani 50 K, Počkaj Martin v Vel. Obelskem 40 K, Vovk Franc na Ostrožnem brdu 30 K, Penko Jakob v Parjah in Dolgan Jakob v Vovčah po 25 K, Prosen Jožef v Ilir. Bistrici, Boštjančič Jernej v Kočah in Morel Franc v Novi Sušici po 20 K.

V Ribnici: Kovačič Ivan v Sodražiči 70 K, Ambrožič Bernard v Goričavasi 50 K, Novak Janez v Vel. Poljanah 40 K, Kljun Silvester v Slatniku in Kovačič Franc v

Jurjevici po 30 K, Cvar Ivan v Zamostecu in Ilc Franc v Gorenji vasi po 25 K, Lavrič Aleš v Sodražici, Tanko Ana v Progorici, Kromar Karol v Dolenji vasi in Zidar Franc v Brežah po 20 K.

Premije za krave so prejeli:

Na Vrhniki: Pristov Josip v Horjulu 50 K in 40 K, Končan Andrej v Horjulu 30 K, Lenarčič Jožef in Žitko Matija oba na Verdu, Brus Jožef v Logatcu in Leben Franc na Dvoru po 25 K, Hočevar Franc na Vrhniki, Gregorka Šimen v Sinagorici, Logar Jakob v Horjulu, Brus Jožef v Logatcu in Škof Janez v Zaklancu po 20 K, Nagode Anton na Blatni Brezovici in Rožmanc Marija v Podolnici po 15 K.

V Boh. Bistrici: Žnidar Frančička v Boh. Bistrici 30 K, Ravnik Martin v Boh. Bistrici in Žvan Jožef v Srednji vasi po 25 K, Benedik Miha na Koprivniku in Šarl Janez na Kupljenku po 20 K, Rozman Janez v Bitnjah in Stergar Anton v Stari-fužini po 15 K, Stare Franc v Srednji vasi, Zupan Jakob v Nomenju in Pavlič Jakob v Boh. Bistrici po 10 K.

V Šmartnem: Slanc Franc v Litiji 40 K, Rozina Miha v Leskovcu in Premfalte Anton v Litiji po 30 K, Simončič Alojzij v Spodnjem Logu in Zupančič Anton v Gradišah po 25 K, Lovše Anton v Mali Kostrevnici in Rozina Andrej v Ustjah po 20 K, Bučar Matija v Zavesniku 10 K.

V Št. Petru: Lenasi Karol v Košani 40 K, Penko Matija v Gradecu in Česnik Janez v Žejah po 30 K, Cucek Jakob v Novi Sušici in Tomažič Janez v Rakitniku po 25 K, Penko Jakob v Rakitniku in Kapelj Jakob v Novi Sušici po 20 K, Vekar Janez, Bole Gašper in Bole Andrej v Kočah, Milharčič Luka v Selcah, Česnik Karol v Knežaku, Vodopivec Miha v Peterlinjah, Vodopivec Tomaž v Rakitniku in Kovačič Janez Radohovivasi po 10 K.

V Ribnici: Andoljšek Anton v Vel. Poljanah 50 K, Rudesch Anton v Ribnici

40 K, Zwickle Gebhard v Mooswaldu in Klun Ivan v Ribnici po 30 K, Oblak Ivan v Rigeljnu in Marolt Karol v Gorenji vasi po 25 K, Pogorelec Matevž v Žigmarici, Lavrenčič Anton v Sodražici in Lesar Anton v Slatniku po 20 K, Andolšek Franc v Vel. Poljanah, Podboj Andrej v Ribnici, Fric Franc v Hrovačah, Klun Andrej v Bukovici, Fajdiga Rudolf v Novi Štifti in Merhar Jakob v Prigorici po 10 K.

Premije za junice so prejeli in sicer:

Na Vrhnički: Pastarda Ivan v Lubgojni 40 K, Umek Janez na Stari Vrhnički 30 K, De Gleria Anton v Logatcu 25 K, Remžgar Janez v Cegarici, Zlovše Franc na Vrzdencu in Jerina Marija v Bistri po 20 K, Pupis Rudolf, Pečkaj Andrej, Šemrov Franc in Gostiša Karol v Logatcu, Šemerl Miha v Sinji gorici, Japelj Simon na Vrhnički, Verbič Anton na Sapu in Verhovc Tomaž v Horjulu po 10 K.

V Boh. Bistrici: Cerkovnik Anton v Kamnah 25 K, Arh Jožef v Boh. Bistrici in Medja Matevž v Nemškem Rovtu po 20 K, Bojda Jožef na Češnjici in Rozman Ivan v Bitnjah po 15 K, Arh Frančiška in Ravnik Janez v Bitnjah, Medja Anton v Nemškem Rovtu, Šilar Janez in Sodja Janez v Boh. Bistrici po 10 K.

V Šmartnem: Tomašič Martin v Vel. Kostrevnici 30 K, Slanc Franc v Litiji in Hostnik Anton v Podrojah po 20 K, Sekš Jožef v Gradiških Lazah in oskrbništvo grajščine barona Apfalttern, Grmače po 15 K, Rihar Matovž v Šmartnem, Sušnik Anton v Vel. Kostrevnici, Lindtner Kajetan v Litiji in Bučar Matevž v Gobinu po 10 K.

V Št. Petru: Gorup Luka v Matenji vasi 30 K, Kaluža Franc v Gor. Košani in Svet Anton v Kočah po 20 K, Penko Matija v Gradecu in Bole Janez v Kočah po 15 K, Poženel Franc v Rakitniku, Čelhar Peter in Čelhar Jožef v Št. Petru, Požar Janez v Novi Sušici, Želko Janez v

Narinu in Boštančič Jožef v Matenjivasi po 10 K.

V Ribnici: Lovšin Ivan v Ribnici 40 K, Lavrič Aleš v Sodražici in Rudesch Anton v Ribnici po 30 K, Cvar Ivan v Zamostecu in Čampa Franc v Žlebiču po 25 K, Arko Janez v Sodražici in Andoljšek Franc v Nemški vasi po 20 K, Kljun Franc in Ilc Štefan v Gorenji vasi, Kromar Karol v Prigorici, Kozina Janez v Jurjevici in Burger Karol v Ribnici po 10 K.

Potna darila so prejeli, in sicer;

Na Vrhnički: Škof Janez v Zaklancu 10 K, Ceme Frančiška, Jereb Blaž in Dobevec Tomaž na Vrhnički, Semerl Miha v Sina Gorici, Mušič Janez na Blatni Brezovici, Smrtnik Janez v Vel. Ligojni, Mihevc Jakob v Logatcu in Rožnik Franc v Horjulu po 5 K.

V Boh. Bistrici: Mlakar Jožef na Češnjici, Ravnik Janez v Bitnjah in Arh Gašper v Boh. Bistrici po 5 K.

V Ribnici: Košir Simon v Jurjevici, Češark Jožef, Kljun Franc in Petek Lovro v Nemški vasi po 5 K.

Pri premovanju na Vrhnički in onem v Ribnici je bilo možno več premij razdeliti, kakor pri drugih treh premovanjih, ker so prispevale k premijam tudi tamkajšne občine odnosno zadruge in denarni zavodi in sicer za premovanje na Vrhnički: Mlekarna na Vrhnički 100 K, županstvo na Vrhnički 50 K, kmetska posojilnica na Vrhnički 100 K, mlekarska zadruga v Horjulu 50 K, in županstvo na Borovnici 50 K, ter za ono v Ribnici: Živinorejska zadruga v Ribnici 100 K, živinorejska zadruga v Sodražici 100 K ter hranilnica in posojilnica v Ribnici 50 K.

Vestnik Zadružne Zveze.

Nove članice. V članstvo Zadružne Zveze v Ljubljani so bile sprejete:

Št. Peter pod sv. gorami, posojilnica.
Podlipa, hranilnica in posojilnica.
Dravlje, strojna zadruga.

Zadružni tečaj v Št. Lovrencu na Dravskem polju priredi Zadružna Zveza v Ljubljani v času od 9. do 14. januarja 1911 v ondotnem zadružnem domu.

Začetek v pondeljek 9. januarja ob 8. uri zjutraj!

Vspored:

A) Predavanje.

V pondeljek 9. januarja: Narodno-gospodarski, naravno-vzgojevalni in socijalni pomen zadrug. Denarne zadruge.

V torek 10. januarja: Zemljiska knjiga. Dolžnosti načelstva, seje načelstva.

V sredo 11. januarja: Zboljšanje posestev. Dolžnosti nadzorstva, seje nadzorstva.

V četrtek 12. januarja: Sestava računskega zaključka.

V petek 13. januarja: Organizacija kmečkega stanu, nakup kmetijskih potrebščin. Občni zbori.

V soboto 14. januarja: Zadružna prodaja živine.

Predavajo nadrevizor Vlad. Pušenjak, zastopnik centrale za živinorejo na Dunaju in drugi kmetijski strokovnjaki.

B) Praktičen del:

Praktično se bo vsak udeleženec poučil o vsem poslovanju in knjigovodstvu posojilnic, o sestavi računskega zaključka, o predpisih glede kolekov, pristojbin, o poslovanju zadrug z Zadružno zvezo itd.

V četrtek 12. januarja se bo obravnavala sestava računskega zaključka in se priporoča tajnikom, kateri še ne morejo sami sestaviti računskega zaključka, da se ta dan tečaja udeleže.

Kdor se želi tečaja udeležiti, naj kmalo prijavi udeležbo. Trideset udeležencev dobi brezplačno hrano in stanovanje.

Zadružni pregled.

Nove zadruge. Tekom meseca novembra t. l. so bile z zadružni register vpisane sledeče nove jugoslovanske zadruge.

Na Kranjskem:

Podlipa (dež. sod. Ljubljana), Hranilnica in posojilnica v Podlipi, r. z. z n. z.

V Dalmaciji:

Orebić (okrož. sod. Dubrovnik), Potrošno-obrtna zadruga uknjižena na ograničeno jamčenje v Orebiću.

Rusinske gospodarske zadruge. Rusinski narodni gospodarski list „Ekonomist“ prinaša poročilo o rusinskem zadružništvu, iz katerega povzemamo: Do leta 1898. so delovali v Galiciji Poljaki in Rusini skupaj na polju zadružništva. Tega leta so pa ustanovili Rusini „Krajevyj sejuz kredytovyj“, ki obsega 234 zadrug. Lanskega leta je imel prometa 47,728.000 K. K sejuzu ne spadajo: Narodna trgovla, institucija, podobna naši Gospodarski zvezi, zavarovalno društvo „Dniester“, deželna kontrolna zveza rusinskih posojilnic in mlekarske zadruge. Število zadrug in članov vedno narašča. Bilo je:

Leta	število zadrug	število članov
1905	100	46.630
1906	134	59.548
1907	180	79.550
1908	227	88.842
1909	304	108.898

Letošnjega leta je bilo do meseca avgusta 390 zadrug. Deželna kontrolna zveza izdaja dva mesečnika („Ekonomist“, za ljudstvo pa „Samopomoč“) ki se tiskata skupaj v enajst tisoč izvodih. Poleg tega obstoje še posebna društva, ki se imenujejo „Narodni dom“, ker imajo za glavni namen postaviti „Narodni dom“, v katerem se nahajajo vsa rusinska društva in zadruge. Vsi „Narodni domi“ skupaj predstavljajo vrednost 108.000 K. „Narodna trgovla“ obsega že 92 trgovskih zadrug, 12.500 članov, ki imajo 135.000 deležov. Denarni promet „Trgovle“ je znašal lansko leto 3,989.000 K. Trgovskega prometa so imeli 1,582.000 K, a blagajniški promet je iznašal 20,642.000 K. Na čelu ji stoji dva specijalista, katera je poslala poprej „Prosvjeta“ v Irlandijo, kjer so izvrstno organizirane kmetijske zadruge, da se v tej stroki izobrazita. „Narodna trgovla“ ima po raznih mestih vzhodne Galicije 19 podružnic, kjer je zaposlenih 150 uradnikov.

Posojilnice, pospešujte varčevanje! V posojilnicah, ki so bile koncem leta 1908 včlanjene pri osrednji zvezi čeških gospodar. zadrug v Pragi, so imeli kmetiški delavci 6,520.482 kron hranilnih vlog, služinčad 2,711.835 kron in otroci 1,884.849 K, vsega skupaj torej 11,117.166 K. Gotovo lepa vsota! Čehi z zadovoljstvom konstatirajo ta veseli pojav, ki kaže, kako se je

njihovim kmečkim hranilnicam in posojilnicam že daleč posrečilo razširiti med ljudstvom smisel za varčevanje. Vseh hranilnic in posojilnic je ob tem času bilo pri osrednji zvezi 1263 in vsota njihovih hranilnih vlog je znašala tedaj K 80,272 486. V primeri s to vsoto je brez dvoma znesek hranilnih vlog, ki so jih imeli delavci, hlapci, dekle in otroci, jako visok.

Kako pa je s slovenskimi hranilnicami in posojilnicami v tem oziru? Ravno glede smotrenega pospeševanja varčnosti moramo reči, da se pri nas veliko malo stori. In vendar tici v tem lep kos socialnega dela! Posojilnice naj ne gledajo toliko na hranilne vloge same, ki so pri takih vlagateljih vedno majhne; veliko več je vredno marveč, da se mladina že zgodaj priuči varčevati in z denarjem pametno gospodariti. Ako bi se naše posojilnice nekoliko resnejše poprijele tega dela, bi ljudstvu lahko neizmerno veliko koristile. Odkritosreni prijatelji ljudstva naj bi ob različnih prilikah — katerih se dandanes ne manjka — poučevali narod, kolikega pomena je varčevanje, posojilnice pa naj bi šle malim vlagateljem v vsakem oziru na roko. Pred vsem je treba z njimi blagohotno in ljubeznivo ravnati, kadar vlagajo svoje prihranke. Odurna opazka, neumestna beseda bi lahko takega vlagatelja za vedno odtujila posojilnici, nasprotno pa ga bo prijazna pohvala podžgala, da bo v prihodnje še bolj skrbno zbiral novčič za novčičem. Če kje, velja tu pregovor da lepa beseda lepo mesto najde.

Zveza jugoslovanskih hranilnic (savez jugoslovanskih štedionica) se je osnovala dne 14. prosinca v Ljubljani. K zvezi je priglasilo svoj pristop 14 hranilnic.

Uspehi angleških konsumnih zadruž. Glasilo angleške zveze konsumnih zadruž opisuje razvoj teh zadruž v zadnjem desetletju. Število zadruž je sicer nekoliko padlo, kar pa ni merodajno za presojo vprašanja, v koliko je organizacija napredovala. Izmed konsumnih društev jih je namreč l. 1900 poročalo za skupno štatistiko 1602, koncem l. 1900 pa le 1558, torej 44 manj. Toda dočim je bilo l. 1900 v 1602 društvih organiziranih 1.827.653 članov, je leta 1909 štelo 1558 društev 2.585.293 članov. Priprastek je torej znašal 757.640 ali 41'4 odstotke. Bolj važno bi bilo vedeti, koliko je bilo občin, v katerih so delovala konsumna društva in koliko prodajaln so imela, o čemer pa štatistika ne poroča ničesar.

Promet konsumnih društev je znašal leta 1900 K 1 839,925.190 —, 10 let kasneje pa K 2.616,958.666 —, tako da je torej prirastek znašal 41'6 osstotkov. Čistega dobička se je l. 1900 napravilo kron 204,138.095, l. 1909 pa kron 285,979.119 —, in znaša potem takem prirastek v tem oziru 33'8 odstotkov. Dočim so organizovani konsumenti na Angleškem v 25 letih od l. 1861 do 1886 skupno nakupili za 8595 milijonov kron blaga in pri tem prihranili 714 milijonov kron, se je od l. 1900 do 1909 posredovalo blaga za 22.381 milijonov kron in se pri tem prihranilo 2476 milijonov kron.

Kar zadeva etično stran tega gibanja, je tudi tu opažati napredek. L. 1900 so konsumna društva za vzgojne namene darovala K 1,523,809, l. 1909 pa K 2,168.333 —.

L. 1900 se je glasilo zveze tiskalo v 51.000 izvodih, letos izhaja vsak teden v 80.000 izvodih. Poleg tega so ustanovili še poseben mesečnik za mladino, ki je sedaj razširjen že v 30.000 izvodih, in ilustrovani leposloven list, ki tudi izhaja mesečno.

Ti podatki kažejo, da znači angleško združno gibanje splošno ljudsko gibanje, ki se ne more več zaustaviti.

Gospodarske drobtine.

Vrednost gnojnice v kmetijstvu. Žal, da naši kmetovalci še vedno ne znajo ceniti vrednosti gnojnice. Gnojica je izvrstno gnojilo za travnike, kakor tudi za njive. Gnojica je boljše gnojilo, kakor umetni gnoj in je poleg tega dosti cenejša. Gnojico razločujemo dvoje vrste. Prva je scalnica, katere da goveja živila približno 4000 l na leto. Razen scalnice pride v gnojico še veliko snovi iz gnoja, ki jih je voda raztopila. Dež, ki gnoj izpira, raztopi mnogo snovi; te napravijo druge vrste gnojnico.

Sama scalnica ene velike govedi je v primeru z umetnim gnojem vredna na leto približno 40 kron. Vsa gnojica ene živali je vredna najmanj 80 K. Ako računamo, da ima kak posestnik 10 goved velike živine, tedaj je dotična gnojica vredna 800 K na leto. Ves ta denar je še večinoma pri nas zgubljen. V gnojnici so vse redilne snovi, ki jih v umetnih gnojilih drago plačamo, že razstopljene. Da se pri nas na Kranjskem uporablja veliko umetnih gnojil, je sicer lepo, večkrat pa ni gospodarsko. Po-

misli moramo, da dajo naši kmetovalci približno en milijon kron za umetna gnojila; ta velika vsota gre iz dežele in celo v inozemstvo. Vprašanje je naposled, ali se toliki stroški tudi vedno splaćajo. Narodno gospodarstvo to gotovno ni, da takšen kapital izgine vsako leto iz dežele, ko domači, boljši gnoj tako zanemarjam. Kmetovalci naj bi s hlevskim gnojem boljše ravnali, kajti ta je najboljši, in gnojnico pridno uporabljali, pa bi imeli boljše uspehe kakor z umetnim gnojem in si prihranili mnogo denarja.

Zato naj si vsak kmetovalec dobro uredi gnojišče in gnojnično jamo; tu je izvir denarja.

Gnojnjica se mora pa večkrat izvoziti na travnike in njive, posebno spomladis in po vsaki košnji. Napačno je gnojnico izlivati v preveliki množini na isto mesto; tako je lahko tudi škodljiva. Gnojnjica se pomeša nekoliko z vodo, ako ni prišla v njo deževnica. Pri gnojenju je gledati na to, da se dobro in jednakomerno razdeli. Zato ne zadostuje, da se naredi na sod luknja, ampak mora biti za to poseben razpršilnik. Najboljše je, ako si kmetovalci napravijo nalač v ta namen gnojnične vozove. Za manjše posestnike bi bilo priporočati, da jim posojilnice ali druge zadruge nabavijo takšne vozove in jih proti mali odškodnini izposojujejo. Posebno uporaben gnojnični voz je izumil dež. živinorejski nadzornik Legvart. To vrsto gnojničnih vozov izdeluje po zelo nizki ceni kolar Franc Krašovec na Vrniku. Ta voz je zelo pripraven in prekaša vse dosedanje take naprave. Ima poseben škropilnik, ki deli gnojnico čez 3 metre na široko; poleg tega je prav lahek, lahko teče in je prav poceni. Ta voz, "sistem Legvart" zelo priporočamo; naroči se naj pri zgoraj navedenem kolarju.

Poleg gnojnice se priporoča zlasti na zelo zapuščenih travnikih, gnojiti še v jeseni s po 300 kg tomažove žlindre ne oral.

Kmetijska šola na Grmu. Z letošnjim šolskim letom, ki se je pričelo s tekočim mesecem, se je šola na Grmu glede svoje uredbe popolnoma prenovila. Kako potrebna je bila ta preuredba šole, se najbolj vidi na številu letošnjih učencev.

Šola šteje letos vsega skupaj 48 učencev, število kakor ga nahajamo danes le po večjih zavodih drugih naprednih dežel. Za sprejem v šolo se je pa zglasilo še več učencev, namreč 57, tako da se je morallo 9 prošenj odkloniti.

Šola obstoji po novi uredbi iz letne in zimske šole. Letna šola, ki ima namen poučevati učence pred vsem v vinogradništvu, kletarstvu in sadjarstvu, šteje 12 učencev, zimska šola pa, ki obsega dva tečaja in v kateri se poučujejo učenci pred vsem v živinoreji, mlekarstvu, travništvu in poljedelstvu, šteje 36 učencev.

Zaradi narastlega števila učencev so se morali šolski prostori na novo prirediti in opraviti. Priredile so se 3 učne sobe in 4 spalnice. Ker je imela šola le za 32 učencev potrebne oprave, se je morallo za 16 učencev nabaviti nove oprave v vseh šolskih prostorih in v jedilnici.

Z novo uredbo šole je naraslo tudi število učnih moči. Na novo sta nameščena dva strokovna učitelja, eden za živinorejo in mlekarstvo, drugi za poljedelstvo in travništvo, tako da šteje šola z ravnateljem vred pet učnih moči, ki delujejo stalno na zavodu.

S šolo na Grmu je spojen tudi celoletni gospodinjski tečaj v Šmihelu, na katerem sodolujeta dva strokovna učitelja iz Grma. Gospodinjski tečaj šteje 22 deklet in sicer 8 notranjih in 14 iz bližnje okolice. Razen tega se prirejajo med letom razni krajši kmetijski tečaji na zavodu in sicer je 12 takih tečajev določenih.

Šola se je v zadnjem času tudi sicer polnila v enem in drugem oziru. Razširili so se njeni nasadi in izvršile nekatere zgradbe. Postavili so se novi svinjaki, napravila kurnica za 200 kokoši, zgradila silnica za cepljenke, priredilo stanovanje za sadjarja in mlekarja, povečala šolska kuhinja, napravila perilnica nove drvarnice, razširila vinska klet, razširili vrtni in trtnični nasadi, napravil vrt za sadne špalirje, priredil nov botanični vrt, nabavili kmetijski stroji itd., tako da ustrezata vsem zahtevam kmetijskega napredka in šolskega pouka. Tudi gospodarstvo šole je bilo v zadnjih letih aktivno in je prineslo lepe dohodke. V pretečenem letu je imela šola pri svojem gospodarstvu 2907 K čistega dohodka.

Kako se lahko prepričamo, je li suknopravo? — Iz sukna izločimo nitke podolgom in počez. Pozamezne zažgemo. Pri volneni ali svitleni nitki se naredi gobnato oglje v velikosti prosenega zrna, ki zadusi plamen. Zelo lahko zgori konopna ali lanena nitka, najhitreje pa bombaževa (pavolnata). Ako na ta način

blago preizkusimo, spoznali bomo še tako dobro ponarejeno sukno.

Se smejo sodi prevleči s karbolinejem? Prijatelj lista nam piše, da je pred 8 leti vse svoje sode, stare in nove, prevlekel s karbolinejem; isto je ponovil pred dvema letoma. V enem sodu je imel mošt; vendar pijači ni nič škodilo, dasi je sod namazal s karbolinejem. Po njegovem mnenju je prav koristno, če se sodi prevlečejo s to tekočino, ker postanejo mnogo bolj trpežni. Navzlic temu je treba priporočati če se sodi prevlečejo s karbolinejem, da se to delo izvrši, še predno so napolnjeni.

O vlogah na deželnih odborih in druga oblastva. Deželnemu odboru kranjskemu prihajajo večkrat razne prošnje zadrag, društev in posamnikov, ne da bi bil v prošnji naveden namen, v kateri se naproša podpora. Marsikdo tudi prosi v isti vlogi podpore v razne svrhe. V tem oziru opozarjam svoje čitatelje, da je v vsaki vlogi na oblastva natančno označiti namen, iz katerega se je vložila prošnja, da je za vsako stvar prositi v posebni vlogi in vsako prošnjo podpreti s potrebnimi dokazili in priložiti eventuelne načrte, proračune itd. Drugače se prositelju lahko zgodi, da se mu prošnja odbije navzlic resnični potrebi, ker je ni zadostno utemeljil, ali pa povzroči oblastvu s svojo nerodno sestavljenou vlogo obilo nepotrebne dela.

Poostrene odredbe glede zakona o margarini. Notranje ministrstvo je pozvalo podnjene oblasti, da naj kar najostreje pazijo na promet z margarinom. Kakor hitro konstatirajo kak prestopek, morajo takoj napraviti kazensko ovadbo. Ne samo ovitki posameznih margarinskih kock, temveč tudi zavoji, v katerih so margarinske kocke zavite, morajo biti z rdečim papirjem prelepjene.

Olajšave pri prisilnem izterjevanju davkov. Finančno ministrstvo je vsled pritožb nad velikimi stroški pri sodnih nepremičninskih izvršbah radi zaostalih davkov odredilo naslednje olajšave.

Za zastanke na direktnih davkih in njih dokladah se bo v zemljiški knjigi vknjižila zastavna pravica na nepremičnine davčnega dolžnika v svrhu izvršbenega izterjanja šele tedaj, ako bi izvršba neugodno izpadla. Dalje se bodo izvršile zemljeknjične zagotovitve oziroma prisiljeno izterjanje davčnih zastankov s prodajo nepremično davčnega dolžnika šele

po daljšem čakanju in sicer je čakalna doba pri zastankih 5 do 60 K eno in pol leta, čez 60 K pa eno leto od tedaj, ko je dolžni znesek zapadel. Dolg do 5 K pa se sploh ne bo zemljeknjično zagotovil ali z nepremičninsko eksekucijo izterjal.

Le v izjemnih slučajih, na pr. če bi se bilo batiti, da se davčna tirjatev izgubi, ali če bi bilo kasnejše izterjanje zelo otežkočeno, če se davčni dolžnik vede nasilno itd., se bodo navedeni davčni zastanki zemljeknjično zavarovali, oziroma potom sodne nepremičninske eksekucije izterjali tudi pred pretekom poldrugtega, oziroma enega leta od časa zapadlosti, ne da bi se preje vršila premičinska eksekucija. Končno se bo pri zastankih do zneska 60 K sodnijska ugotovba stroškov, izvzemši postavne kolkovne pristojbine in druge izdatke v gotovem denarju, sploh opustila, pri zastankih od 60 do 150 K se bo predlagalo, da se sodnijsko ugotovi samo polovica in šele pri zastankih nad 150 K naj se sodnijsko ugotovi celi znesek odpadlih stroškov.

S temi olajšavami bo pomagano posebno majhnim davkoplačevalcem in jim olajšan davčni jarem.

Vloge na preizkuševališča, v katerih se prosi za preiskavo živil, so kolka proste ne glede na to, če je dotično živilo proizvod prošnjika samega ali kakšne druge osebe.

Dohodki od carine v Avstro-Ogrski. Glasom delegacijam podanega proračuna za carino v Avstro-Ogrski in Bosni za l. 1910 se je dohodek od carine v primeri z lanskim letom izdatno zvišal. Vzrok leži v tem, da se je vsled slabe letine uvožilo velike množine žita. Proračun ima sledeče postavke: V Avstriji se bo prejelo carine 148,178.000 kron, na Ogrskem 20,120.000 K, v Bosni 1,270.000 K, skupaj tedaj 169,580.000 K, oziroma za 9,640.000 K več nego lansko leto.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Stari Oselic,

registrovane zadruge z omejeno zavezo v likvidaciji, ki se bo vršil dne 8. januarja 1911 ob 3. uri popoldne v hiši št. 17 na Trbiji.

Dnevni red:

1. Poročilo likvidatorjev.
2. Sklepanje o zaključni bilanci in shrambi poslovnih knjig.

Bilanca

Hrvatske Blagajne za Štednju
i Zajmove
u Trilju,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	300.199.45
Inventar premični	846.84
Zaostale obresti posojil	3.718.16
Delež pri „Zadružni zvez“	1.000—
Vrednost gospodar. potreb.	1.371.22
Gotovina 31. decem. 1909	2.348.46

Skupaj 309.484.13

Pasiva. K

Deleži	3.965—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	122.389.25
Tekoči račun z zvezo	172.070—
Rezervni zaklad	7.968.81
Čisti dobiček	3.091.07

Skupaj 309.484.13

Denarni promet	K 425.632.32
Stanje članov začetkom I. 1909	731
Priastlo	67
Odpadlo	5
Stanje koncem I. 1909	793

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Šmartnem pri Litiji,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	163.854.82
Tekoči račun z zvezo	175.430—
Inventar premični	575.38
Inventar nepremični	7.090.04
Zaostale obresti posojil	3.837.71
Delež pri „Zadružni zvez“	1.000—
Gotovina 31. decembra 1909	3.242.72

Skupaj 355.030.67

Pasiva. K

Deleži	560—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	348.642.60
Predplačane obresti posojil	247.84
Rezervni zaklad	4.904.34
Čisti dobiček	675.89

Skupaj 355.030.67

Denarni promet	K 557.111.18
Stanje članov začetkom I. 1909	268
Priastlo	19
Odpadlo	7
Stanje koncem I. 1909	280

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Šmartinu pri Kranju,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	388.939.53
Inventar premični	1.299.11
Zaostale obresti posojil	5.719.95
Vrednost kolekov	9.60
Delež pri „Zadružni zvez“	1.000—
Gotovina 31. decemb. 1909	9.408.74

Skupaj 406.376.93

Pasiva. K

Deleži	596—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	400.894.81
Tekoči račun z zvezo	422.67
Predplačane obresti posojil	16.65
Rezervni zaklad	2.390.93
Čisti dobiček	2.055.87

Skupaj 406.376.93

Denarni promet	K 998.122.68
Število članov začetkom I. 1909	114
Priastlo	38
Odpadlo	3
Stanje koncem I. 1909	149

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Šmarju pri Ljubljani,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909

Aktiva. K

Posojila	382.489.78
Inventar premični	123.77
Zaostale obresti posojil	7.821.13
Delež pri Zadružni zvez	1.000—
Delež pri „Ljudski posoj.“	4—
Poštna hranilnica	127.95
Prehodni	257.50
Gotovina 31. decembra 1909	11.996.33

Skupaj 403.820.46

Pasiva. K

Deleži	688—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	233.536.80
Tekoči račun z zvezo	161.252—
Predplač obresti posojil	1.614.03
Rezervni zaklad	4.858.95
Čisti dobiček	1.870.68

Skupaj 403.820.46

Denarni promet	K 654.379.53
Stanje članov začetkom I. 1909	299
Priastlo	56
Odpadlo	11
Stanje koncem I. 1909	344

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Stari Loki,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	225.190—
Tekoči račun z zvezo	157.465—
Inventar premični	887.20
Zaostale obresti posojil	2.748.94
Delež pri „Zadružni zvez“	1.000—
Delež pri „Zadr. tiskarni“	1.000—
Naložen denar s kap. obr.	5.241.78
Prehodni	621.50
Gotovina 31. decem. 1909	4.057.28

Skupaj 398.211.70

Pasiva. K

Deleži	492—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	378.492.51
Predplačane obresti posojil	1.130.95
Rezervni zaklad	16.211.83
Čisti dobiček	1.884.41

Skupaj 398.211.70

Denarni promet . . . . . K 330.089.86

Stanje članov začetkom I. 1909 235

Priastlo 11

Odpadlo . . . . . —

Stanje koncem I. 1909 246

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Sorici,

reg. zadr. z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	72.656.41
Tekoči račun z zvezo	36.300—
Inventar premični	429.47
Zaostale obresti posojil	1.066.23
Delež pri „Zadružni zvez“	1.000—
Gotovina 31. decembra 1909	2.577.15

Skupaj 114.029.26

Pasiva. K

Deleži	132—
Hranilne vloge s kapitali- zovanimi obrestmi	109.865.05
Predplačane obresti posojil	98.05
Rezervni zaklad	3.095.39
Čisti dobiček	838.77

Skupaj 114.029.26

Denarni promet . . . . . K 143.053.43

Stanje članov začetkom I. 1909 58

Priastlo 8

Odpadlo . . . . . —

Stanje koncem I. 1909 66

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Smledniku,reg. zadr. z neomejeno zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	90.164.55
Tekoči račun z zvezo	119.221—
Inventar premični	100—
Zaostale obresti posojil	588.47
Delež pri „Zadružni zvezzi“	1.000—
Pomožna akcija	324.19
Gotovina 31. decem. 1909	189.18
Skupaj	211.587.39

Pasiva. K

Deleži	322—
Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	208.135.24
Predplačane obresti posojil	244.06
Rezervni zaklad	1.861.38
Cisti dobiček	1.024.71
Skupaj	211.587.39

Denarni promet	K 250.761.78
Stanje članov začetkom l. 1909	135
Prirastlo	26
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1909	161

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Senožečah,reg. zadr. z neomej. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	101.373.68
Inventar premični	187.14
Zaostale obresti posojil	694.50
Delež pri „Zadružni zvezzi“	1.000—
Delež pri „Ljudski posojil.“	5—
Sodni troški za izterjati	31.06
Gotovina 31. decembra 1909	2.600.04
Skupaj	105.891.42

Pasiva. K

Deleži	716—
Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	34.711.24
Tekoči račun z zvezo	61.424—
Predplačane obresti posojil	375.54
Rezervni zaklad z obrestimi	7.749.73
Cisti dobiček	914.91
Skupaj	105.891.42

Denarni promet	K 223.000.42
Stanje članov začetkom l. 1909	345
Prirastlo	13
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1909	358

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Slivcici pri Marlboru,reg. zadr. z neomej. zavezo,
z dnem 31. avgusta 1910.

Aktiva. K

Posojila	70.667.07
Inventar premični	372.78
Inventar nepremični	428.67
Zaostale obresti posojil	47.61
Vrednost kolekova	10.98
Delež pri „Zadružni zvezzi“	400—
Gotovina 31. decem. 1909	192.38

Skupaj 72.119.49

Pasiva. K

Deleži	206—
Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	44.067.58
Tekoči račun z zvezo	26.262—
Predplačane obresti posojil	775.99
Rezervni zaklad	215.33
Cisti dobiček	592.59

Skupaj 72.119.49

Denarni promet	K 191.600.44
Stanje članov začetkom l. 1909	44
Prirastlo	59
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1909	103

Bilanca

Kmetijskega društva
v Srednji vasi v Bohinju,reg. zadr. z om. zavezo,
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Vrednost blaga	37.890.52
Terjatve na blagu pri zadr.	16.812.43
Terj. na blagu pri nezadr.	1.138.42
Vrednost neprem. invent.	11.428.51
Vrednost premič inventarja	2.618.08
Delež pri „Zadružni zvezzi“	10—
Delež pri „Gosp. zvezzi“	210—
Delež pri „Mlekarski zvezzi“	100—
Vrednost tiskovin	45.50
Gotovina koncem leta 1909	275.35

Skupaj 70.528.81

Pasiva. K

Deleži	5.786.03
Neizplačane obresti deležev	2.167.65
Izposojila	34.140.97
Dolg na blagu nezadržn.	17.841.12
Dolg na obrestih od izpos.	2.379.30
Tek. račun z Zadr. zvezzi	65—
Rezervni zaklad	7.258.62
Cisti dobiček	890.12

Skupaj 70.528.81

Denarni promet	K 448.227.83
Stanje članov začetkom l. 1909	390
Prirastlo	5
Odpadlo	—
Stanje koncem l. 1909	395

Bilanca

Hrvatske poljodjelske blagajne
u Sinju,reg. zadr. sa ogr. jamstvom,
s koncem meseca decembra 1909.

Aktiva. K

Zajmovi	123.357.62
Inventar pomicni	306.51
Zaostale kamate zajmova	1.384.71
Dio kod „Zadružne sveze“	400—
Vrednost robe u skladištu	25.332.49
Potraživanja kod zadrugara za robu	12.019.11
Gotovina koncem g. 1909	1.333.67

Skupaj 164.134.11

Pasiva. K

Djelovi	1.309—
Ulošci na štednju s kapit. kamatalama	15.154.34
Tekući račun s svezom	146.039—
Predplač. kamate zajmova	10.50
Cisti dobitak	1.622.27

Skupaj 164.134.11

Novčani promet . . . . . K 508.892.71

Stanje članov začetkom g. 1909 . . . . . —

Pristupilo 327

Izstupilo . . . . . —

Stanje koncem god. 1909 327

Bilanca

Hranilnice in posojilnice
v Ribnici,registr. zadruga z neom. zavezo
z dnem 31. decembra 1909.

Aktiva. K

Posojila	967.446.17
Tekoči račun z Zvezo	20.750—
Inventar premični	2.101.78
Inventar nepremični	29.467.40
Zaostale obresti posojil	14.885.55
Vrednost tiskovin	100—
Delež pri „Zadružni zvezzi“	1.000—
Delež pri Ljudski posojil	4—
Tek. rač. s poštno hranil	428.84
Rez. zakl. nal. na vl. 1293	16.518.28
Gotovina 31. dec. 1909	23.632.23

Skupaj 1.076.334.25

Pasiva. K

Deleži	889—
Hranilne vloge s kap. obr.	1.055.627.40
Rezervni zaklad z obr.	16.518.28
Cisti dobiček	3.299.57

Skupaj 1.076.334.25

Denarni promet . . . . . K 2.019.308.89

Stanje članov začetkom l. 1909 388

Prirastlo 44

Odpadlo 16

Stanje koncem l. 1909 416

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov
za mesec november 1910.

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge	Posojila	Število članov						
							vloženo	vzdignjeno	dano	vrnjeno					
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v					
Artiče . . .	3929	90	3142	52	7072	42	1365	36	863	—	2230	—	520	—	262
Beram . . .	15765	86	17508	14	33274	—	2450	—	1291	95	14832	15	4956	79	130
Bled . . .	18741	05	21026	50	39767	55	10035	05	10421	68	8010	—	1143	90	252
Bloké . . .	6903	09	6411	03	13314	12	1690	—	5777	50	580	—	3139	30	362
Boh. Bistrica .	9256	70	15654	71	24911	41	6519	70	8600	03	4400	—	45	—	175
Boljun . . .	6214	44	5663	86	11878	30	593	—	2200	—	461	74	1899	30	136
Borovnica . . .	15993	—	4481	11	20477	11	5296	13	4115	17	300	—	4934	58	372
Bogomolje . . .	323	—	—	—	323	—	14	—	—	—	—	—	300	—	52
Boštanj . . .	7207	40	6049	47	13256	87	5812	—	255	—	4780	—	700	—	133
Brezovica . . .	17675	27	17655	73	35331	—	6493	72	190	—	5955	—	1977	37	103
Bučka . . .	2996	52	3763	79	6760	31	2132	50	2380	—	938	—	662	—	305
Buzet . . .	80253	59	80105	96	160359	55	16484	81	7089	01	600	—	5060	34	1240
Buče . . .	23295	56	22599	90	45896	46	20939	—	610	—	5350	—	—	—	21
Biléovs . . .	5477	77	2843	28	8321	05	2236	—	—	—	940	—	—	—	20
Bobovišče . . .	4004	80	4023	99	8428	79	2096	50	136	—	—	—	189	87	56
Blagovica . . .															
Bajagić . . .															
Banj . . .															
Baška . . .															
Barban . . .															
Cerklje . . .	45109	85	53390	—	98499	85	26801	04	30870	61	18324	68	2184	—	438
Cerklje pri Krš. .	7806	42	8818	59	16625	01	3407	32	4619	54	4055	—	2270	—	276
Cirknica . . .	35181	59	35969	44	17151	13	22345	40	13651	32	11248	—	7783	14	686
Cirkovce . . .															
Celje . . .															
Col . . .															
Črnivec . . .	10096	37	10966	72	21063	09	4350	65	4085	78	1300	—	—	—	38
Češnjica . . .	12487	79	10765	94	23252	73	3610	—	6195	36	900	—	3310	—	220
Črni vrh . . .	12712	01	11701	32	24413	33	5715	22	4226	33	5566	33	5010	30	237
Crna gora . . .															
Čatež . . .															
Črmošnjice . . .															
Čitluk . . .															
Dobrava p. Kropi .	3076	01	2842	51	5918	52	1521	87	788	36	—	—	—	—	38
D. M. v Polju .	2539	78	5598	79	10018	57	2531	—	590	91	5000	—	1465	—	153
Đicmo H. s. b. .	38856	38	38316	25	77173	63	3920	—	2843	21	16297	—	9461	55	260
Dobje . . .	7579	82	6470	94	14050	76	5196	—	2275	87	630	—	400	—	76
Dobova . . .	3105	87	4335	35	7441	22	2750	—	1700	—	1600	—	1000	—	174
Dobrepolje . . .	49746	92	48583	54	98330	46	24440	92	9546	68	23100	—	20215	—	+1
Dobrinj . . .	30071	41	29565	64	59637	05	13687	90	3015	54	1600	—	3824	15	464
Dolsko . . .	4609	45	3933	42	8542	87	346	—	1220	—	840	—	570	66	71
Domžale . . .	7654	99	5410	31	13065	30	3998	90	1651	44	2850	—	900	—	354
Draga . . .	9366	95	9644	16	19011	11	6884	—	5500	—	4140	—	2400	—	131
Dráčevica . . .	13862	32	13378	58	27240	90	5584	94	2150	—	160	—	2725	72	59
Drniš . . .	18443	82	16646	61	35090	42	5218	56	3162	24	9453	33	6365	28	624
Dragatuš . . .	6328	31	5080	35	11408	66	4764	46	1214	46	840	—	—	—	63

Ime	Prejemki	Izdatki	Denarni promet	Hranilne vloge				Posojila				Slovel članov	
				vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjenje			
				K	v	K	v	K	v	K	v		
Dicmo-Donje													
Dobrova													
Dobrna													
Dol	255370	293815	549185	569	—	565	—	1600	—	—	—	71	
Dobrova p. Kropi													
Draga													
Dubrovnik													
Dobrava													
Dob													
Fara	984863	986629	1971492	3314	—	449183	4300	—	690	—	170		
Frankolovo	1471462	1188956	2660418	737073	—	341496	673185	210774	244				
Gornjigrad	1199994	1302975	2502969	594917	—	834954	500	—	—	—	99		
Gor. Logatec	245393	508151	753545	1838	—	849	820	—	476	—	87		
Gradac kod													
Drniš	2598144	2495593	5093737	3024	—	—	261860	183620	415				
Griže	822804	687496	15103	8225	—	—	—	—	—	—	13		
Gradac kod Ma- karska	8012	—	439809	1241009	4026	—	110	—	100	—	107152	82	
Gore													
Gorje													
Gradac s. b.													
Gozd													
Gradac h. p. b													
Hinje	221187	186726	407913	2185	—	25593	1610	—	—	—	60		
Homec	2418840	2402265	4821105	719006	—	—	4890	—	220	—	47		
Hrenovice	640494	588728	1129222	2914	—	340885	150	—	129375	407			
Horjul	961224	820572	1781796	4767	—	301848	5100	—	202295	369			
Hajdina													
Idrija	3674128	3884358	7558485	1655830	10221	12	1524858	282246	238				
Ig													
Imotski													
Izlake	1047698	1331511	2379209	6372	—	1094037	4230	—	600	—	247		
Jelšane	12505	—	1302095	15473413	12025	—	200	—	2820	—	200	65	
Jarenina	105468	264333	369801	619	—	223789	400	—	317	—	198		
Jesenice	3951271	3533607	7484878	1321550	1274019	—	22300	—	139317	220			
Kotor	27282935	25861346	53144281	2822152	1992875	—	9441748	9633719	—				
Korte	598043	450909	1048952	4758	—	97691	100	—	1140	—	86		
Kaštel	290567	114485	305052	200071	—	—	—	—	804	—	89		
Kamnik	7127385	7220155	14347840	1677380	1887437	—	1468052	400551	724				
Kandija	9466034	10070414	19536548	4471898	6497956	—	2780240	4131239	2291				
Karojba	409983	1410	550983	3620	—	1000	410	—	304	—	150		
Kaštelir	10674449	10599540	21273959	56037	—	33347	28266	—	29136	—	239		
Kievo	3022148	3007380	6029528	217811	320664	—	1109660	1302481	—				
Knežak	1690710	1260579	3090435	8525	—	505015	900	—	3420	—	416		
Kočevje	999134	1007521	2006653	941	—	825039	1100	—	30	—	+1		
Koljane	1751251	1697872	3449223	64032	174	—	498376	998187	201				
Koprivnica	579324	529845	1109169	2244	—	303916	2250	—	110	—	91		
Kranj	9847412	9362844	19210156	1719358	1495515	—	45400	—	1162223	222			
Kranjska gora	506818	505360	1012178	475939	402367	—	900	—	100	—	349		
Križevci	19239517	18971763	38211280	11131621	11259853	—	63850	—	1874967	458			
Kropa	5556	—	575115	1130415	206720	114636	—	—	50	—	—		
Kršan	611463	573064	1184527	3050	—	213393	3040	—	97498	233			
Kruševo	445418	244404	689821	700	—	727	300	—	109683	222			
Kaštel-Gomilica	592994	1119075	1712069	379665	506115	—	141360	1822	—	81			

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranične vloge				Posojila				Število članov	
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno			
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v		
Kaštel Stari . .																
Križevci . .																
Komenda . .																
Krka . .																
Kostanjevica . .																
Konjice . .																
Kaštel (Buje) . .																
Kanfanar . .																
Lanišče . .	52964	29	53389	—	106353	29	24074	45	6230	32	8550	—	2607	12	80	
Leše . .	5382	37	6142	67	11525	04	5322	—	700	—	1200	—	20	—	32	
Laško . .	9395	82	10365	17	19760	99	6190	96	2116	97	2239	—	320	—	340	
Leskovec . .	11827	16	10571	13	22398	29	8494	—	1126	17	5035	—	2592	—	470	
Ljubljana, lj. pos.	1811400	34	1812734	57	3624134	91	320582	96	493951	59	119914	69	36802	76	2779	
Ljubno . .	23330	43	26880	65	50211	08	8377	—	19357	58	7000	—	4390	—	156	
Luče . .	2130	55	2128	75	4259	30	1298	—	1100	—	—	—	400	—	—	
Laporje . .	8319	41	8976	—	17298	41	8044	58	776	—	—	—	138	—	65	
Ljubljana, vz. podp. dr. . .																
Livade . .																
Loka . .																
Lindar . .																
Leskovica . .																
Loški potok . .																
Mali Prolog . .	1599	82	2500	—	5031	57	—	—	—	—	—	—	1460	—	82	
Makole . .	36038	17	27169	17	63207	34	5820	—	6723	15	220	—	2979	96	—	
Mali Lošinj . .	113673	57	109185	94	222859	51	55469	80	49344	99	35939	21	29072	66	441	
Mengeš . .	15372	17	11395	57	26767	74	3727	—	5992	50	1210	—	4900	—	489	
Mirlovič-Zagora	3941	11	3755	06	7696	17	720	—	—	—	1049	40	2137	27	473	
Motnik . .	4519	53	2996	01	7515	54	2009	—	2392	90	600	—	—	—	46	
Mozirje . .	41230	22	42252	58	83482	80	9659	—	1436	76	34750	—	400	—	144	
Medulin . .																
Marija na Zili . .																
Milna . .																
Mirna peč . .	2854	03	1472	93	4326	96	2843	—	1470	—	—	—	—	—	74	
Moravče . .																
Maribor Sp. Lj. P.																
Mokronog . .																
Makarska . .																
Marenberg . .																
Mošnje . .																
Naklo . .	1604	—	2904	26	4508	26	1520	—	553	66	300	—	—	—	97	
Krivodol . .	757	16	609	10	1366	26	62	95	—	—	—	—	135	—	94	
Mozel . .	5336	94	5769	31	11106	25	2270	—	752	71	5000	—	—	—	42	
Nadin . .																
Novalja . .																
Nerezine . .																
Otok (Han) . .	1187	58	1080	—	2267	58	—	—	—	—	1080	—	502	—	153	
Omišalj . .	18672	23	20175	61	38847	84	17660	74	9010	98	905	74	732	89	184	
Otok kod Sinja																
Ptuj . .	5946	40	9166	20	15112	60	5492	70	780	—	2870	—	—	—	41	
Pašman . .	884	71	648	62	1533	33	500	—	—	—	630	—	320	—	46	
Petrovče . .	17944	40	17568	69	35513	09	4230	44	2236	—	14030	—	140	—	88	
Planina-Studeno	1938	—	1072	88	3010	88	1280	—	891	68	80	—	600	—	200	

Ime	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov	
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjenlo			
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v		
Pločice-Konavlj	90079	72	89031	45	179111	17	52271	66	21217	56	36202	54	11756	46	117	
Podbabje	46775	24	45003	73	91778	97	670	—	600	—	—	—	1181	84	430	
Podčetrtek	3015	21	2478	74	5493	95	1005	—	1128	—	1340	—	90	—	68	
Polhov gradec	7712	26	6761	46	14473	72	4593	47	3651	73	—	—	—	—	175	
Poljane	14859	97	14334	05	29194	02	7893	—	9852	48	2600	—	1250	—	458	
Poljčane	8846	94	5791	56	14638	50	5379	—	2691	—	1580	—	68	—	121	
Pomjan	21428	28	20712	49	42140	72	17792	50	1871	—	9800	—	2548	62	305	
Postojna	1048	95	602	60	1651	55	603	—	500	—	100	—	244	—	128	
Ponikva	4857	64	4590	50	9448	14	4729	—	3128	49	182	—	14	88	92	
Sp. Polskava	1787	28	1828	35	3615	63	1110	35	627	60	1200	—	410	—	94	
Preddvor	12071	77	11148	15	23219	92	4213	—	494	—	6930	—	1910	—	112	
Preska	10622	10	10250	42	20872	52	5830	42	725	20	4556	—	270	—	+3	
Prihova	6718	30	6947	54	13665	84	669	—	2189	87	4720	—	300	—	101	
Prosek	8640	31	9288	92	18939	23	3827	—	3142	56	3050	—	4158	—	544	
Punat	25717	55	22559	04	48276	59	9352	—	18775	26	200	—	2160	—	108	
Podzemelj	962	73	930	15	1892	88	57	—	30	—	900	—	—	—	60	
Predloka																
Polzela																
Pišece																
Proložac																
Pula																
Radovljica	27121	58	32690	02	59811	60	22745	14	4857	37	12760	—	1000	—	76	
Radovica	788	83	2736	—	3524	83	590	—	716	—	2020	—	—	—	127	
Rajhenburg	6288	03	5820	55	12108	58	3055	50	3540	08	1140	—	1260	—	238	
Ribnica	35544	82	35654	93	71199	75	12940	85	21197	63	8876	—	10926	76	443	
Rova	2100	56	2892	25	4992	81	1702	18	449	53	1120	—	300	—	242	
Rovte	15527	44	17094	20	32621	64	4804	—	7906	61	1725	—	1433	88	240	
Ravnidol																
Rečica																
Reka koč.																
Rob																
Roč																
Rogoznica																
Rab																
Radeče	35532	95	38332	50	73865	45	3265	50	20175	34	16251	40	27466	90	530	
Radunič																
Slivnica p. Mar.	4458	77	4102	09	8560	86	4122	—	2052	94	1015	—	20	—	126	
Svetinje	17285	73	2735	85	10921	58	2054	—	648	31	1060	—	100	—	56	
Selca na Braču	20883	40	20561	75	41445	15	497	76	6197	93	13974	—	11761	92	250	
Senožete	2616	51	2080	17	4696	68	130	—	2013	50	—	—	999	—	366	
Sevnica	24165	34	22850	35	47015	69	17230	—	16193	80	3990	—	2069	—	2243	
Slivnica pri Celju	1541	—	1410	—	2952	72	660	—	260	—	550	—	150	—	74	
Smlednik	7219	19	7378	44	14597	63	4974	20	3156	79	2410	—	1077	76	178	
Srednja vas	12287	67	13769	49	26057	16	10828	—	6840	91	2800	—	788	—	425	
Staracerkev	7561	35	7076	53	14637	88	1943	—	5700	47	1260	—	100	—	88	
Stara Loka	9857	10	12979	90	22837	—	4700	—	3425	70	4540	—	—	—	—	
Struge	4590	11	1703	70	6293	81	2750	—	1090	—	490	—	200	—	+1	
Suhor	5525	75	4408	22	9933	97	814	—	1306	—	3100	—	2120	—	94	
Sv. Benedikt v Slov. goricah	11219	19	12832	74	24051	93	5912	84	1445	84	6335	—	2619	31	266	
Sutivan	28887	57	29341	57	58299	14	10515	20	1022	—	34	—	2888	—	132	
Sv. Ema	2354	11	1648	94	4003	05	574	—	150	—	130	—	1085	—	297	
Sv. Jakob ob S.	6170	93	5877	73	12048	66	793	18	1647	72	—	—	1900	—	205	
Sv. Lenart	33551	82	39864	55	73416	37	16611	86	28370	14	4661	—	11348	51	2117	

Ime	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranične vloge				Posojila				Slejivo članov	
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjenko			
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v		
Šmarje . . .																
Št. Vid n. Ljub.																
Št. Rupert . . .																
Škocjan . . .																
Šmartno pri Kranju . . .																
Šmarje p. Jelšah																
Trata . . .	2252	18	1980	53	4232	71	2250	—	1823	51	—	—	—	—	23	
Tinjan . . .	1791	16	1757	50	3548	60	—	—	1600	50	90	—	1234	60	252	
Tomaj . . .	6114	48	5682	68	11797	16	4152	80	1310	50	1540	—	1194	—	618	
Tomišelj . . .	8850	69	8650	—	17500	69	4177	—	3050	—	5600	—	675	—	—	
Trebelno . . .	11207	82	13997	19	25205	01	4657	75	12375	36	1300	—	1492	50	309	
Trilj . . .	16912	56	14514	66	31427	22	6306	60	2684	87	1640	—	8603	—	794	
Trnovo . . .	38195	14	38575	35	76770	49	8678	25	16455	52	11890	50	11191	73	900	
Tržič . . .	10073	88	9220	04	19293	92	3469	72	6981	08	520	—	418	80	216	
Tržiče . . .	11891	69	10796	32	22688	01	1208	—	8079	44	3450	—	370	—	—	
Tučepi . . .	3415	74	595	93	4011	67	400	—	120	—	305	—	2496	54	142	
Tunice . . .	4588	56	4026	67	8615	23	3032	98	1026	19	—	—	—	—	49	
Trebnje . . .																
Vel. nedelja . . .	1084	57	1187	25	2271	82	512	—	1005	75	180	—	420	—	121	
Vič . . .	4923	51	4645	30	9758	66	4216	14	365	—	300	—	650	—	53	
Velikovec . . .	52281	57	47116	39	99397	96	7532	—	18687	08	26190	—	5175	41	690	
Velke Lašče . . .	2446	54	17046	33	41507	87	11322	—	6276	74	8620	50	2500	—	+3	
Videm . . .	2101	54	3069	61	5171	15	2151	13	1452	30	575	—	790	—	—	
Vipava . . .	82620	91	76961	87	159582	78	31756	50	10950	84	55240	—	26805	—	1291	
Višnja gora . . .	25939	92	22787	97	48727	39	14652	49	9996	13	1200	—	3362	40	706	
Vodice (Dalm.) . . .	4205	—	4245	17	8450	17	923	87	100	—	1261	—	1435	42	337	
Vojsko . . .	4951	45	5634	29	10585	74	1527	48	3806	50	1745	84	101	60	53	
Vrhnik . . .	20872	19	37673	66	58545	85	15169	—	31827	61	1900	—	1430	—	258	
Vurberg . . .	4090	93	2861	70	6952	63	2746	—	328	85	420	—	1150	—	86	
Višnjan . . .																
Vodice . . .																
Vel. Lošinj . . .																
Vrbnik . . .																
Vače . . .																
Vabriga . . .																
Vrlika . . .																
Vrvare . . .																
Zagvozd . . .	2662	30	2100	17	4762	47	800	—	100	—	—	—	730	—	140	
Zg. Besnica . . .	3611	—	3736	88	7347	88	290	—	1864	61	1820	—	1820	—	55	
Zg. Tuhinj . . .	3938	53	3533	99	7472	52	2572	70	1764	29	1750	—	1200	—	209	
Zibika . . .	2532	75	2540	30	5075	05	2297	—	278	94	500	—	150	—	105	
Zreče . . .	1542	87	810	—	2352	87	1112	67	270	—	540	—	400	—	45	
Zila . . .	4219	21	3434	64	7653	85	539	—	762	62	400	—	3022	83	90	
Zagradec . . .																
Zatičina . . .																
Zrenj . . .																
Zagorje ob Savi . . .																
Zaostrog . . .																
Žiri . . .	11259	74	13331	39	24591	13	6728	10	8396	72	4693	—	700	—	312	
Žminj . . .	12718	28	9619	31	22337	59	2940	—	1585	06	5197	10	8390	29	346	
Žužemberk . . .	15613	44	16747	48	32360	92	4053	81	6092	87	9336	—	2297	08	—	
Živogošće . . .	1051	13	66	—	1117	13	100	—	16	—	50	—	400	—	49	
Žiče . . .	4582	90	6523	11	11106	01	3155	25	1598	06	2880	—	297	—	91	